

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 8

Fylke: *Hordaland*

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: *Meland*Emne: *Beit og Brom.*

Bygdelag:

Oppskr. av: *Elias Mjåtveit*Gard: *Mjåtveit*(adresse): *Frekhaug v/ Bergen*

G.nr. 22 Br.nr. 8

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. *etter egi og andre.*

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

f. 1844

SVAR

1) Slikt for vert lite nytta no. Mine foreldre (födde i 1840 åri) tala om lögging (d.e. lauring). Ein mann frå grannegarden sa, at ris av björk (på den årstil det ikkje var harpeisa (harpiks) i det) var betre en det beste höy.

Ein mann frå Sogn, no buande her i bygdi, skar ned mykje ris, batt det i bændtar og hengde det opp i trei til turk. Han sa, det var so godt til hesten om vetterene. Dette var björkeris, men også raun- og askegreiner. Han kalla dette arbeidet for å laura — medan dei her sa lögga.

2. Her ikkje höyrt noko om dette her i bygdi. (Lai kona frå Sundfjord, buande her, talar om beit.)

3. Seinhaustes er det vanleg å hogga noko til ved. Då dreg ein det til tuns so stort ein kan greida det.

Heime sagnar og högg ein det smått. Ser det knapt om för, kan noko ris verta nytta til beistemat. Björkeris og raungreiner. Jamnast turka til ved.

3. Skjer ein ris av björki der ho stend,
so nyttar ein sigd. Heime i tønnet
högg ein ris og andre greiner höveleg
smått med öks på stubben.

Leinhaustes er hoggetid. Vert det
förmänd om våren, kan ein attåt
lynging ogso mätta skjera ris.

Det er elles sjeldan at det vert förmänd
no. Folk sejer ikkje for mykje beist
på. Og vert det i mindstetlag med
heimefor, so kjøper ein meir kraft-
for. No i krigens tid laut beiste-
talet ned.

4 Sigd vert bruka meir fyrr en no.
Ein stutt gå med stutt orv på ar-
beidar en lettare og fortare med
til mangt slags arbeid.

5. Det er kyr og hest som får dette
foret. Her er lite av smaler no
siden meieridrifti tok til. Geit
er her ikkje. Ris og greiner vert
gjorne kassete i heile bundhar opp i
basane.

6. Beitefor hev ein sjeldan so mykje
av no. Det fer i kyrne etter kvart.
Jag veit ikkje av at beisti vert slepte
ut for å eta "beitepost".

7. Dette er heilt ukjend for meg.

Jag hev höyrt om at i gamal tid
- eit par mannsaldrar sidan - var
det skikk å gå fastande til kyrkje
og til alters langfredag. Andre
altergangs dagar ogso (om ein greidde det.)